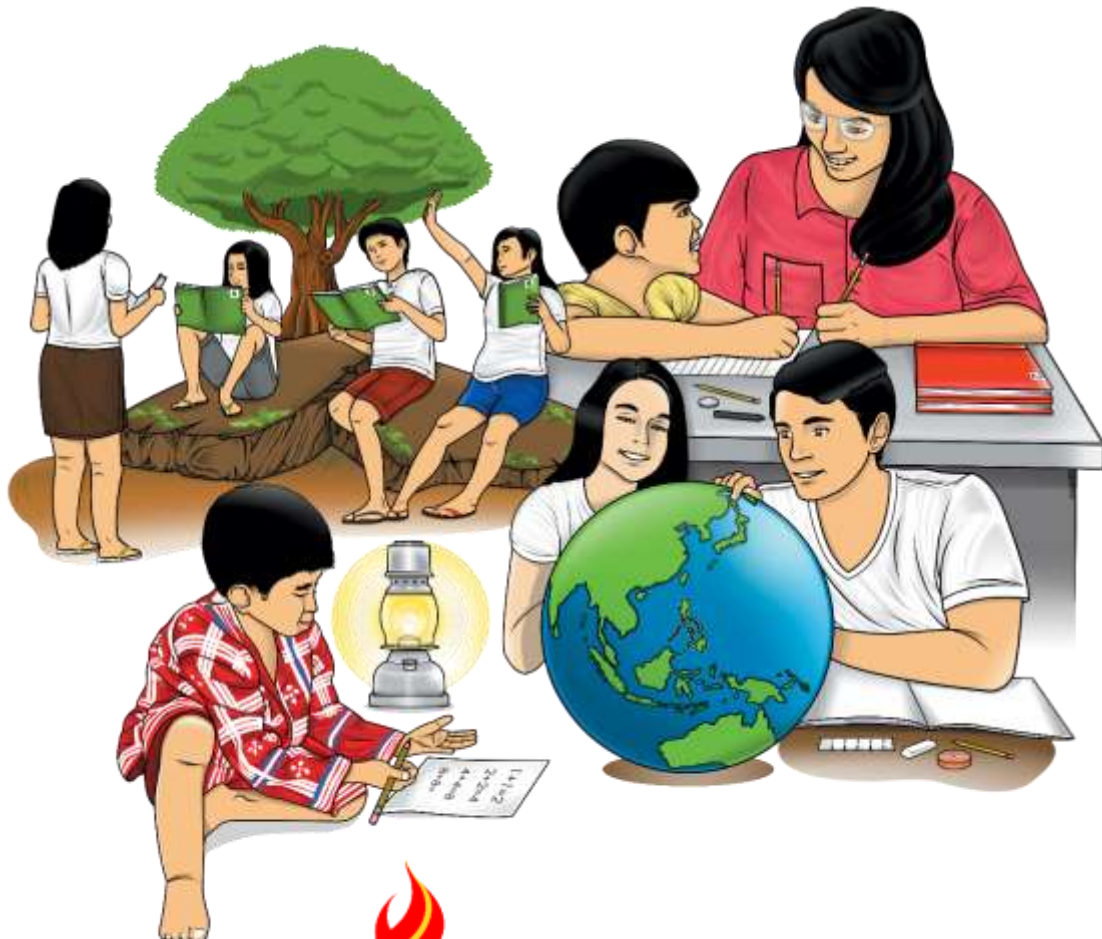

MAPEH (Arts)

Unang Markahan – Modyul 3: Mga Sinaunang Gusali sa Bansa

**MAPEH (Arts) – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 3: Mga Sinaunang Gusali sa Bansa
Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa **Batas Republika 8293, Seksiyon 176** na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayunman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Sarah P. Vitualla	
Editors:	Celestino I. Sapiler, Jr., Analou R. Montilla, Don Bernardo L. Gapasin	
Tagasuri:	Shirley L. Godoy, Jo-Ann Cerna-Rapada, Charo C. Sombilon, Nestor A. Castaños, Jr.	
Tagalapat:	Eden Lynne V. Lopez	
Tagapamahala:	Ramir B. Uytico	Raul D. Agban
	Arnulfo M. Balane	Lorelei B. Masias
	Rosemarie M. Guino	David E. Hermano, Jr.
	Joy B. Bihag	Shirley L. Godoy
	Ryan R. Tiu	Eva D. Divino
	Nova P. Jorge	Jo-Ann C. Rapada

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region VIII

Office Address: Government Center, Candahug, Palo, Leyte
Telefax: (053) 832-2997
E-mail Address: region8@deped.gov

MAPEH (Music)

**Unang Markahan – Modyul 3:
Mga Sinaunang Gusali sa Bansa**

Paunang Salita

Ang *Self-Learning Module* o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ang mga sinaunang bagay o gusali ay bahagi ng kultura ng ating bayan. Kabilang dito ang mga *mosque* at ang mga simbahan, mga lumang bahay, pati na rin ang mga museo at ilang tanggapan.

Ang mga ito ay dapat pahalagahan at ipagmalaki sapagkat makatutulong ito sa paglinang ng pambansang pagkakakilanlan at pagkakaisa..

Sa araling ito, sabay-sabay nating mailalarawan at mapapakita *via powerpoint presentation* ang iba't ibang disenyo ng mga gusali sa ating bansa na ginamit ng ating mga ninuno maraming taon na ang nakalipas (A5EL-1c) at inaasahang makamit ang sumusunod na mga layunin:

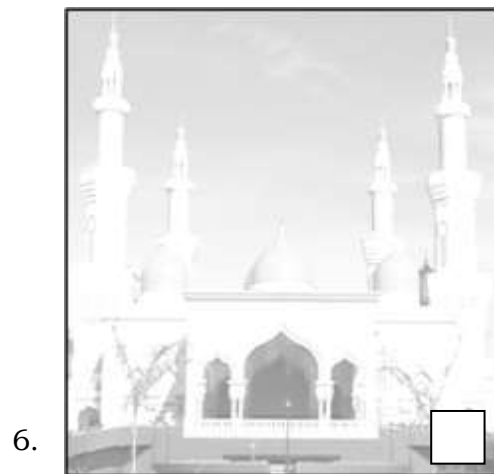
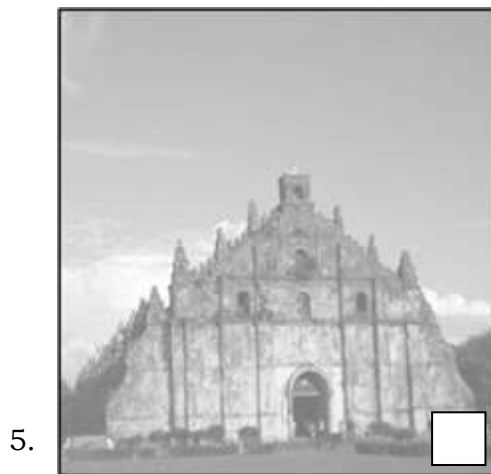
- Nakikilala ang mga mahahalagang bahagi ng iba't ibang *architectural designs* na matatagpuan sa lokalidad/lugar.
- Nailalahad sa pamamagitan ng powerpoint presentation ang mga mahahalagang bahagi ng iba't ibang *architectural designs* na makikita sa mga sinaunang gusali sa lokalidad/lugar.
- Napahahalagahan ang mga lumang kagamitan at gusali sa ating bansa/komunidad.

Subukin

A. Panuto: Lagyan ng tsek (✓) ang maliit na kahon kung nakita mo na sa personal, sa libro o sa telebisyon ang mga larawang ito. Tapos, kilalanin ang bawat isa, ilagay ang iyong sagot sa kahon na nasa ibaba ng larawan.

B. Ano-ano ang mga mahahalagang bahagi o elemento na nakikita mo sa disenyo ng mga gusali na nasa larawan 1 hanggang 6? Isulat sa loob ng kahon ang iyong sagot.

7.

8.

9.

10.

Aralin**1****Mga Sinaunang Gusali sa Bansa**

Ang Pilipinas ay maraming antigong gusali na makikita sa iba't ibang bahagi ng bansa. Ito ay mga simbahan at tahanan na sa kabila ng mahabang panahon ay kakikitaan pa rin ng katatagan at kakaibang disenyo na tunay na maipagmamalaki.

Balikan

Tukuyin kung ano ang isinasaad sa bawat pangungusap. Piliin ang wastong sagot sa loob ng kahon at isulat ito sa patlang bago ang bilang.

Kwintas at Pulseras

Burnay

Manunggul

- _____ 1. Isa itong detalyadong garapon na gamit panlibing na may dalawang pigura.
- _____ 2. Ito ay kalimitang yari sa mga tinuhog na butil, metal o plastik na pinapalamutian ng mga maliliit na metal na kumikiling tuwing magagalaw.
- _____ 3. Ito ay tanyag na katutubong sining sa Vigan. Isang uri ng banga na kinagisnan ng mga mamamayan.

Tuklasin

Suriin kung ano ang inilalahad sa larawan.

1. Ano ang nakita mo?

2. Sa anong paraan inilalahad ang mga ito?

3. Nasubukan mo na bang gumawa ng ganito? _____

4. Ano kaya ang mga kailangan upang makagawa ng ganitong paglalahad?

Suriin

Nipa Hut. <https://www.pxfuel.com/en/free-photo-ojndh>

Ang Bahay Kubo

Ang bahay kubo ay isang uri ng payak na tahananang kinagisnan nating mga Pilipino. Ito ay gawa sa mga kagamitang madalas nating makita sa kapaligiran tulad ng kawayan, dahon ng niyog, nipa, damong kogon, at iba pang mga maaring gamitin sa paggawa ng bahay. Nakatayo ito sa apat na poste na kadalasang gawa mula sa matibay na kahoy o kawayan.

Torogan House Maranao.
<https://waytogo.cebupacificair.com/marawi-cuisine-community/>

Ang Torogan

Sa mga pamayanan sa timog tulad ng Marawi, ang Torogan ay isang mahalagang tanawin. Ito ay isang bahay na malaking tirahan ng pinakamataas na antas ng tao sa kanilang lipunan gaya ng pinuno ng Maranao, ang datu. Ang Torogan ay gawa sa kahoy at nakatayo sa malaking poste. Ito ay napapalamutian ng panolong, ang katutubong disenyong Muslim na sarimanok at Naga na inuukit sa kahoy.

Domingo, Elmer. 2012. "File: Fort Santiago, Intramuros.JPG - Wikimedia Commons". Commons.Wikimedia.Org.
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Fort_Santiago,_Intramuros.JPG.

Palasyo ng Malacañang

Ang unang gusali ng Malacañang ay gawa sa bahay na bato. Ang mataas na kisame at mga nakakurbadang suleras nito ang naghahatid ng kapita-pitagang anyo. Ito ang opisyal na tirahan ng pangulo ng bansa. Pinapaganda at ipinapaayos ito ng mga pangulong naninirahan dito upang maging karapat-dapat na tahanan sa pinakamataas na opisyal.

Bahay ni Rizal.
<https://www.pinterest.ph/pin/317996423662741405/>

Ang Bahay ni Gat Jose Rizal

Dito makikita ang mga antigong bagay tulad ng pang-alis ng ipa ng palay, punka o bentilador na nakalagay sa kisame at mga pansala ng tubig. Ang kabuuan ng bahay ay maluwang at maaliwalas

Bahay na Bato.
<https://pilipinasnakayganda.wordpress.com/2014/11/09/vigan-mga-kaibigan/>

Bahay na Bato sa Vigan o Bahay-na-bato

Ito ay isang uri ng bahay na kilala sa Pilipinas. Naitayo ang mga ito sa panahon ng pananakop ng mga kastila, at literal na ibig sabihin ay “bahay na gawa sa bato”. Ngunit hindi lamang ito simpleng bahay na gawa sa bato. Sa totoo ay isa itong ebolusyon ng pinagsamang arkitektura ng mga Kastila. Itinuturing ito na natatanging arkitektura sa Pilipinas.

Pagyamanin

GAWAIN 1

Panuto: Kilalanin ang isinasaad sa bawat bilang. Hanapin ang sagot sa loob ng bilog at isulat ang titik sa napili mong sagot sa patlang bago ang bilang.

a. b. c.

d. e.

- _____ 1. Ito ay bahay na bato. Ang mataas na kisame at mga nakakurbang suleras nito ang nahahatid ng kapitagang anyo.
- _____ 2. Dito makikita ang mga antigong bagay tulad ng pang-alis ng ipa ng palay, punka o bentilador na nakalagay sa kisame at mga pansala ng tubig.
- _____ 3. Isang uri ng bahay na kilala sa Pilipinas. Naitayo ang mga ito sa panahon ng pananakop ng mga kastila, at literal na ibig sabihin ay

“bahay na gawa sa bato”. Ngunit hindi lamang siya simpleng bahay na gawa sa bato.

- _____ 4. Ito ay gawa sa mga kagamitang madalas nating makita sa kapaligiran tulad ng kawayan, dahon ng niyog, nipa, damong kogon, at iba pang mga maaring gamitin sa paggawa ng bahay.
- _____ 5. Ito ay napapalamutian ng panolong, ang katutubong disenyong Muslim na sarimanok at Naga na inuukit sa kahoy.

GAWAIN 2.

Panuto: Suriing mabuti ang bawat larawan sa unang bahagi ng talahanayan. Ilarawan ang disenyong arkitektural ng mga ito at isulat sa kuwaderno ang inyong mga sagot.

Istruktura	Paglalarawan

GAWAIN 3

1. Sumulat ng tula/sanaysay/salawikain na naglalahad kung paano mo mapahahalagahan ang mga sinaunang gusali at kagamitan sa inyong komunidad.

2. Suriin ang ginawang sanaysay at lapatan ng kaakibat na puntos gamit ang rubrik na makikita sa “Susi sa Pagwawasto”

Isaisip

Ang natutuhan ko sa araling ito ay _____

Isagawa

1. Gamit ang mga natutuhan mo sa iba't ibang disenyong arkitektural, gumawa ng *powerpoint presentation* (kung may *computer* sa bahay) at *collage* (para sa walang *computer*) tungkol sa mga mga lumang gusali at kagamitan na makikita mo sa inyong lugar o komunidad. Maging maingat sa paggamit ng *computer* o sa mga kagamitan para sa paggawa ng iyong *collage*.
2. Suriin ang ginawang *powerpoint* o *collage* at lapatan ng kaakibat na puntos gamit ang rubrik na makikita sa “Susi sa Pagwawasto”

Sagutin:

1. Ano ang iyong nararamdaman habang ginagawa ang *power point presentation* o ang *collage*?

2. Paano mo pahahalagahan ang mga lumang kagamitan at gusali sa ating bansa/komunidad?

Tayahin

Panuto: Pagtambalin ang mga paglalarawan sa hanay A sa mga tinutukoy nito sa Hanay B. Isulat lamang ang titik ng iyong sagot sa inyong kuwaderno.

Hanay A

1. Isang uri ng bahay na kilala sa Pilipinas. Naitayo ang mga ito sa panahon ng pananakop ng mga kastila, at ang literal na ibig sabihin ay “bahay na gawa sa bato”. Ngunit hindi lamang siya simpleng bahay na gawa sa bato.
2. Ito ay bahay na bato. Ang mataas na kisame at mga nakakurbang suleras nito ang nahahatid ng kapitagang anyo.
3. Dito makikita ang mga antigong bagay tulad ng pang-alis ng ipa ng palay, punta o bentilador na nakalagay sa kisame at mga pansala ng tubig.
4. Ito ay gawa sa mga kagamitang madalas nating makita sa kapaligiran tulad ng kawayan, dahon ng niyog, nipa, damong kogon, at iba pang mga maaring gamitin sa paggawa ng bahay.
5. Ito ay gawa sa kahoy at nakatayo sa malaking poste. Ito ay napapalamutian ng panolong, ang katutubong disenyong Muslim na sarimanok at Naga na inuukit sa kahoy.

Hanay B

- A. Bahay Kubo
- B. Bahay ni Gat Jose Rizal
- C. Bahay na bato sa Vigan
- D. Torogan
- E. Malacañang

Panuto: Kilalanin ang tinutukoy sa bawat katanungan sa loob ng kahon. Letra lamang ang isulat sa patlang.

A. Torogan	D. Malacanang
B. Bahay Kubo	E. Bahay na Bato sa Vigan
C. Bahay ni Rizal	

6. Sa mga pamayanan sa Timog tulad ng Marawi, ang _____ ay isang mahalagang tanawin.
7. Ang _____ ang opisyal na tirahan ng pangulo ng bansa.
8. Nakatayo ang _____ sa apat na poste na kadalasang gawa mula sa matibay na kahoy o kawayan.
9. Isang uri ng bahay na kilala sa Pilipinas ang _____ na itinayo sa panahon ng pananakop ng mga kastila.
10. Makikita sa _____ ang mga antigong bagay tulad ng pang-alis ng ipa ng palay, punta o bentilador na nakalagay sa kisame at mga pansala ng tubig.

Karagdagang Gawain

Gumawa ng isa pang *powerpoint presentation o collage* ng mga bahay kubo na matatagpuan sa inyong komunidad at ilarawan ang disenyong arkitektural ng mga ito.

Susi sa Pagwawasto

Subukin

1-10. Dependende sa sagot ng mga mag-aaral

Balikan

1. Manunggui
2. Kwentas at pulseras
3. Burnay

Suriin

Powerpoint Presentation

Gawain 1

1. Palasyo ng Malacañang
2. Bahay ni Gat Jose Rizal
3. Bahay na Bato sa Vigan
4. Bahay Kubo
5. Torogan

Gawain 2

1. Ang Bahay Kubo ay gawa sa mga kagamitang madalas nating Makita sa kapaligiran tulad ng kawayan, dahoon ng niyog, nipa, damong kogon, at iba pang mga maaring gamitin sa paggawa ng bahay.

2. Ang Torogan ay gawa sa kahoy at nakatayo sa malaking poste. Ito ay napapalamutian ng panolong, ang katutubong disenyong Muslim na sarimanok at Naga na inuukit sa kahoy
3. Sa Bahay ni Rizal makikita ang mga antingong bagay tulad ng pang-alis ng ipa ng palay, punka o bentilador na nakalagay sa kisame at mga pansala ng tubig.
4. Ang Palasyo ng Malacañang ay may mataas na kisame at mga nakakurbandang suleras nito ang naghahatid ng kapit-pitagang anyo.

Gawain 3

Depende ng tugon ng mga mag-aaral

Isagawa

Sumangguni sa Rubriks

Tayahin

1. c
2. e
3. b
4. a
5. d
6. A
7. D
8. B
9. E
10. C

I. Rubrik para sa Gawain 3 Sanaysay

Pamantayan	5	4	3	Marka
Kalinisan at Kahalagahan	Ang kalinisan ay nakikita sa kabuuan ng sanaysay gayundin ang nilalaman ay makabuluhan	Ang nilalaman ng sanaysay ay makabuluhan at malinis	Walang kabuluhan at kalinisang nakikita sa sanaysay	
Istilo	Ang ginamit na istilo ay malinaw, masining at nababasa	Ang istilo sa pagsulat ay malinaw at nababasa	Walang kalinawan at pagkamalikhain	
Tema	Ang kabuuan ng sanaysay ay may kaisahan at kaugnayan	Karamihan sa nilalaman ay kaugnay sa tema	Walang kaisahan at kaugnayan sa tema ang nilalaman	

II. Rubriks para sa paggawa ng powerpoint/collage

Pamantayan	(5)	(3)	(1)	Marka
Tamang paggawang powerpoint/collage	Sadyang tama o wasto ang paggawa ng disenyo ng powerpoint/collage	Malinaw na hindi gaanong tama ang disenyo ng powerpoint/collage	Halatang hindi tama ang disenyo na ginamit	
Wastong paggamit ng technique sa paggawa ng powerpoint/collage	Ang ginamit na technique ay wasto, malinaw at masining	Malinaw ang ginamit na technique pero hindi masyado masining	Hindi masining at malinaw ang technique na ginamit	
Kalabasan	Ang kalabasan ng powerpoint/collage ay may kaisahan at kaugnayan sa mga sinauang gusali	Karamihan sa nilalaman ay may kaugnayan sa tema	Walang kaisahan at kaugnayan sa tema ang ginuhit	

Sanggunian

Mga larawan na malayang gamitin.

Domingo, Elmer. 2012. "File: Fort Santiago, Intramuros.JPG – Wikimedia Commons". Commons.Wikimedia.Org.
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Fort_Santiago,_Intramuros.JPG.

2020. Accessed June 12. <https://www.pexels.com/photo/superb-1670153/>.

Bahay na Bato. <https://pilipinasnakayganda.wordpress.com/2014/11/09/vigan-mga-kaibigan/>

Church of Vigan. <https://visitpinas.com/the-churches-of-ilocos/>

Lumang Bahay sa Vigan. <https://www.pinterest.ph/pin/44754590017387403/>

Mosque of the Philippines. <https://www.choosephilippines.com/do/history-and-culture/278/the-grand-mosque-of-the-philippines>

Bahay ni Rizal. <https://www.pinterest.ph/pin/317996423662741405/>

Nipa Hut. <https://www.pxfuel.com/en/free-photo-ojndh>

Torogan House Maranao. <https://waytogo.cebupacificair.com/marawi-cuisine-community/>

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph